

D6 *Ezechiel Dyzma Izydor Walerian Salmonowicz*

ur. 8.09.1776 r. (metryka z kość. paraf. Nowogródzkiego) w *Hrozowie* zm.

w

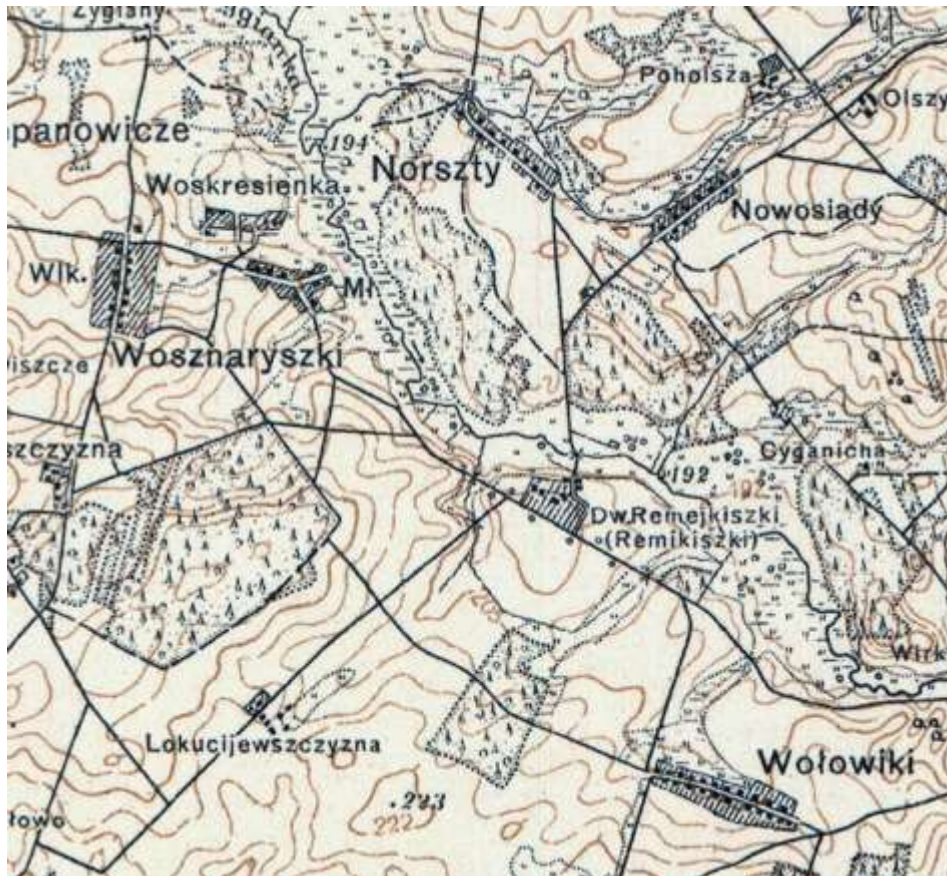
syn Franciszka (D4) i Czczcottówny

żona 1-vo *N Czyżówna* (zm. ok. 1810, kilka miesięcy po ślubie); 2-vo *NN* aktorka, rozwód; 3-vo *Karolina Szostowicka* (ur. ok. 1790 r.)

dzieci: *Edward Jan* (D12), *Władysław Medard* (D13), *Konstancja* (D14)

- sędzia graniczny powiatu oszmiańskiego
- prawnik(?), adwokat, plenipotent Księżąt Radziwiłłów [Dominika*) i jego córki Stefanii**]
- „prokurator *Massy Radziwiłowskiej*”; dn. 7/19.11.1821 r. był w Warszawie w „sprawach *Massy*”
- właściciel dóbr *Remejkiszki* (*Remikiszki*, *Remi*), gm. *Holszany*, pow. oszmiański [dobra kupione w 1818 r. od *Antoniego Żaby* za 240.000 złp]; w skład dóbr wchodziły też: *Wojnaryszki* (wieś, gm. *Holszany*), *Wołowiki* (wieś, gm. *Holszany*), *Norszty*, *Nowosiady* [Sul]
- „(...) w parafii holszańskiej między 1838 a 1842 r. znajdują się: *Remikiszki* (*Izydor Salmonowicz*, ożeniony z *Karoliną z Szostowickich*) (...), które *Antoni Żaba* w 1818 roku sprzedał *Izydorowi Salmonowiczowi* za 240.000 zł. (...)”

(Cz. Jankowski, Powiat Oszmiański, Kraków 1896)

Mapa P31 S42

Remejkiszki (*Remikiszki*, *Rejmikiszki*, *Remi*) folw. nad rz. *Żyganką*, gm. *Holszany*, pow. *Oszmiana*; o 15 w. od *Oszmiany* [Sul]
Nowosiady, wś, pow. oszmiański, gm. *Holszany*, okr. wiejski *Rogiczynięta*, 43 dusz rewiz.; należy do dóbr *Remejkiszki*, *Salmonowiczów*. [Sul]

Norszty, wś nad rz. *Żyganką*, pow. oszmiański, gm. *Holszany*, okr. wiejski *Rogiczynięta*, 53 dusz rewiz.; należy do dóbr *Remejkiszki*, *Salmonowiczów*. [Sul]

Wołowiki, wś nad rz. *Żyganka*, pow. oszmiański, gm. i okr. wiejski *Holszany*; należała do dóbr *Remejkiszki*, *Salmonowiczów*. [Sul]
Łukocijewszczyzna, folw. należący do *Remejkiszek*

- „(...) »Głos ze strony *Izydora Salmonowicza* przeciwko *WW*. *Jmci PPanom Ludwice matce*, sędziny *Ziemskiej Oszmiańskiej* i *Michałowi synowi*, *Sędziemu Granicznemu Oszmiańskiemu*, *Korsakom*. Po czterech dekretach t. d. szczególnie po dekrete sędu granicznego apelacyjnego z 1830 r. ogłoszony« w sprawie zagrabienia przez *Korsaka* części lasu *remikiskiego*.

Drukowany oryginał w *Remikiszkach*. (...)

(Cz. Jankowski, Powiat Oszmiański, Kraków 1896)

- "Spisy rodzinne szlachty pow. Oszmiana za r. 1834:
Izydor Salmonowicz s. Franciszka, lat 56, sędzia graniczny
żona Karolina Szostowicka, lat 28(?) błędny zapis – czy tak podała?
synowie Edward lat 12, Władysław lat 11
córka lat 7" [dok.LVIA F 391-8-2558 s. 20 nr 157 [WiS]]
- S 14. Salmonowicz Izydor, plenipotent prawny. Oryginały i kopie aktów plenipotencyjnych, asygnacje i kwity na pensję oraz rachunki kosztów prawnych. 1804 - 1817 stron 195, sztuk 80
[Arch. Główne Akt Dawnych w Warszawie]
- Salmonowicz Izydor. Głos akcesoryjny przeciwko Ber. Ogińskiemu i Szemethom, X. Sapieżie i Chodkiewiczom. Wilno, fol., str. 47 i 1 tabl. [Estr T. IV R-Z]
- Salmonowicz I. Wywód sprawy ze strony massy Stefanii Radziwiłłowny oraz Fr.[anciszka] Sapiehy przeciw Stan. Górskiemu. [EBBE]
- Głos w sprawie z X. Mich. Radziwiłłem W.W. pisany 1824 Januar 2 d. Wilno, 1830, fol., str 381
[Estr T. IV R-Z]
- różne dok. dot. Izydora - patrz: Archiwum Historyczne w Wilnie, sygn. akt LVIA F 1280 Radziwiłły (ros.)
- (...) w Wilnie (...) pani z Szostowickich Salmonowiczowa była przyjaciółką p. p. z Sorokinów Rogowskiej, z Podbereskich Kołkowskiej, z Zaleskich Norszlinowej (...) „Balowały” [okr. moje] razem kilka lat (...) [Puz]
- LVIA F 391-8-1236 k. 86, poz. 18: Spis szlachty pow. oszmiańskiego z 17 XII 1819 r. wymienia Izydora
- dok. j.w. wpisano w rubr. 10: „potwierdzony w szlactwie Dekretem Heroldii z dn. 21.VIII 1839 r. nr 11459”
- LVIA F 526-3-6405: „Plan Dwornego Obrębu Folwarku Remikiszek z Łokucieiewszczyzną Wsi Wołowiki i Zascienka Woynaryszek oraz posiadłości Dworzyszczu w Powiecie Oszmian. położenie mających z Dukami tak WJPana Izydora Salmonowicza Regenta Gran[icznego] ... (itd. nazwiska innych współwłaścicieli)”. [tekst oryginalny polski]. Plan z dnia 9 VIII 1830 r. Plan sporządził: Jan Gwalbert Trębicki

Fragment folwarku Remejkiszki (stan obecny)

- *) patrz: http://pl.wikipedia.org/wiki/Dominik_Hieronim_Radziwi%C5%82%C5%82
- **) patrz: http://pl.wikipedia.org/wiki/Stefania_Radziwi%C5%82%C5%82

> „przeanalizowałem” jeden z listów z „Korespondencja Filomatów”, wyd. Jan Czubek (1913):

[List nr] DCLVIII. Kulesza¹) do Czeczota²).
[14/26 marca 1823, Łochwa³]. 1823, marca 14 d[nia].
Szacowny Panie Janie.

Wiadomo ci, że nową organizacją mój plac w Łochwie - skasowany; utrzymano mi tymczasem, jako w miejscu, gdzie się bez oficyanta obejść nie można. Prokurator utrzymał, ale w terażniejszych okolicznościach trzeba by gościem, trze być na wylocie, a zatem trzeba się starać w ciągu tego roku o jakąś dla siebie lokację. Jeżeli tam co postrzeżesz tyczącego się mnie, wstawiaj się za mną, szczególnie za pośrednictwem Salmonowicza***.

Znajduje się u ciebie moich sto rubli, które na dobro wzięłeś, jak pisałeś do mnie; jeśli odebrałeś i masz je u siebie, z tych samych pieniędzy dasz na kupno dzieł, o jakie prosiłem was wszystkich, abyście mi kupili. Bilety na prenumerate Ballad, które dałem W-u Poliskiemu dla rozsprzedania, powrócone mi odsyłam napowrót. Piasecki opowie ci ustnie niektóre okoliczności. Wayski, marszałek oszmiański, chce mi wziąć na komis. Wywiedźcie się proszę, co to za obywatel.

Bądź zdrów! Wasz przyjaciel

M. Kulesza.

P.S. List do W. Salmonowicza⁴) oddaj.

¹) Michał Kulesza [1799-1863; malarz i grafik] był nauczycielem domowym u Michała Zaleskiego (b. podkomorzego rosieńskiego) prokuratora Massy Radziwiłłowskiej, który nie potrzebując go dalej, wyjednał mu miejsce administratora Łochewskiego w dobrach tejże Massy z pensją 3000 złp.

²⁾ Jan Czeczot (1796-1847); przerwał studia z powodów finansowych, został pisarzem w zarządzie majątków Radziwiłłów; filomata; 23.10.1823 r. aresztowany z T. Zanem, A. Mickiewiczem, J. Jeżowskim, F. Malewskim, O. Pietraszkiewiczem i T. Łozińskim; skazany na zesłanie (lata 1825-1841)

³⁾ **Lochwa = Łachwa !!**

Łachwa, mko i dobra, niegdyś w pow. pińskim, teraz w pow. mozyrskim, [Sul]

⁴⁾ W. Salmonowicz – najprawdopodobniej Ezechiel Dyzma Izydor **Walerian Salmonowicz**, adwokat, plenipotent ks. Radziwiłłów w sprawach tzw. Masy Radziwiłłowskiej [Arch. Gł. Akt Dawnych W-wa, LVIA Wilno].
Jak wynika z kontekstów – był również (chyba) kimś w rodzaju doradcy finansowego, może „sponsora” przynajmniej niektórych filomatów?

„(...)... Cela Konrada. Z innych źródeł wiadomo, że naprzeciw więzienia mieszkały **panny Szostowickie**, które węglem na wielkich kartonach wypisywały informacje o wydarzeniach w mieście. By przeczytać przez więzienne okno, o czym piszą owe panny, filomaci musieli być więzieni w tej lub w którejś z sąsiednich cel. (...)”
– być może jedna z tych panien została żoną E.D.I.W. Salmonowicza ??

> **Czyż** Gaspar (Kacper) h. Godziemba (1747-1825) s. Kazimierza, sędzia grodzki wileński, koniuszy wileński, poseł na sejm 1788, w 1791 podwojewódzi wileński, od 1797 trzykrotny marszałek szlachty pow. wileńskiego, w l. 1805-1809 marszałek szlachty gub. wileńskiej, w 1782 otrzymał Order św. Anny i dobra Kuryłowicie w pow. dzisieńskim; żona Karolina; miał sześciu synów i cztery córki; zmarł 18.01.1825 w Woronnej.

1 w. (wiorsta) = 1,067 km (1067 m)